

Sygn. akt IV Ka 515/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski

Sędziowie SA Stanisław Tomasik (spr.)

del. SR Piotr Koćmiel

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Rejonowego w Belchatowie del. do Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim - U. S.

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2013 roku

sprawy **E. K.**

oskarżonej z art. 157 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżoną

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 31 maja 2013 roku sygn. akt II K 28/13

na podstawie art.437§1 kpk, art.624§1 kpk, art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) **utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;**

zasądza od oskarżonej E. K. na rzecz oskarżycielki posiłkowej B. Z. (1) kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie odwoławcze;

zwalnia oskarżoną E. K. od opłaty za drugą instancję i zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 515/13

UZASADNIENIE

E. K. została oskarżona o to, że w dniu 12 lipca 2012r. w m. R. na terenie posesji przy ul. (...) gm. T., woj. (...), dokonała naruszenia czynności narządów ciała B. Z. (1) w ten sposób, że popychała rękoma, szarpała za ubrania, uderzała furtką w prawe ramię, oraz kopnęła w kostkę boczną podudzia lewego, na skutek czego B. Z. (1) doznała obrażeń ciała w postaci: stłuczenia ramienia i przedramienia prawego z otarciami naskórka i wybroczynami krwawymi, stłuczenia łokcia prawego z zasinieniem od strony przyśrodkowej, silnego stłuczenia kostki bocznej stawu skokowego lewego powodując u B. Z. (1) naruszenie czynności narządów inne niż określone w art. 156 kk, a trwające dłużej niż siedem dni w rozumieniu przepisów kodeksu karnego, **tj. o przestępstwo z art. 157 §1 kk.**

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 31 maja 2013r. w sprawie II K 28/13:

1.uznał oskarżoną E. K. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i na podstawie art. 66 §1 i 2 kk, art. 67 §1 kk postępowanie karne warunkowo umorzył na okres próby 1 roku,

2.na podstawie art. 67 §3 kk zasądził od oskarżonej E. K. na rzecz pokrzywdzonej B. Z. (1) kwotę 639,70 złotych tytułem częściowego naprawienia szkody, płatną w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku,

3.zasądził od oskarżonej E. K. na rzecz pokrzywdzonej B. Z. (1) kwotę 540 złotych tytułem zwrotu poniesionych wydatków,

4.zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 472 złotych tytułem zwrotu wydatków oraz wymierzył jej opłatę w kwocie 100 złotych.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła oskarżona E. K..

Apelacja oskarżonej, bez wskazania podstawy prawnej zaskarżenia, w istocie rzeczy zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 7 kpk poprzez dokonanie przez Sąd I instancji dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, iż zeznania byłego męża oskarżonej I. K., jego matki D. K., pokrzywdzonej B. Z. i G. F. zasługują w pełni na wiarę, gdyż są stabilne i zgodne ze sobą w szczegółach, podczas gdy prawidłowa ich ocena, uwzględniająca wszystkie okoliczności sprawy, powinna doprowadzić do przyjęcia, iż „(...) zeznawali jednakowo, ponieważ tak ustalili i tak miało być”, w konsekwencji czego Sąd Rejonowy błędnie ustalił, iż oskarżona dopuściła się zarzucanego jej czynu.

W konkluzji skarżąca wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie jej od zarzucanego jej czynu.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 18 października 2013r. oskarżona E. K. popierała wniesioną skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte.

Prokurator wnosił o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Oskarżycielka posiłkowa i jej pełnomocnik wnosił o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie wyroku w mocy, a także o zasądzenie od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga apelacyjna oskarżonej E. K. jest oczywiście bezzasadna, a podniesione w niej zarzuty należy uznać za chybione i jako takie nie zasługujące na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań podnieść należy, iż wywody skarżącej sprowadzają się w istocie rzeczy do zanegowania prawidłowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy. Opierają się one na odmiennej interpretacji zebranych w sprawie dowodów i nie przedstawiają jakichkolwiek przekonujących argumentów, podważających prawidłowość i słuszność rozumowania Sądu I instancji. Dokonane bowiem przez Sąd I instancji ustalenia w pełni odpowiadają zebrany w sprawie dowodom, a nade wszystko są wynikiem wszechstronnej oraz wnikliwej ich analizy. Skarżąca nie wykazała w żaden sposób, aby rozumowanie Sądu I instancji, przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów było wadliwe bądź nielogiczne. Zarzuty przedstawione bowiem w apelacji mają w istocie charakter polemiczny i opierają się wyłącznie na odmiennej, subiektywnej ocenie zebranych dowodów. Zważyć trzeba, iż przekonanie Sądu I instancji o istnieniu niepodważalnych dowodów o sprawstwie i winie oskarżonej, pozostaje pod ochroną prawa procesowego, jako że nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów wyrażonej w treści art.7 kpk. Jednocześnie zaś konkluzje Sądu meriti stanowią wynik rozważenia wszystkich okoliczności, a nade wszystko zostały

wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania – uzasadnione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Nie budzi wątpliwości, że Sąd I instancji rzetelnie odniósł się do wszystkich okoliczności faktycznych ujawnionych w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego. Skarżąca zaś negując dokonaną w sposób prawidłowy przez Sąd I instancji ocenę dowodów, oraz formułując zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie przytacza w rzeczywistości żadnych, dostatecznych argumentów, które podważałaby trafność konkluzji Sądu Rejonowego w tej materii. W aspekcie zebranego materiału dowodowego, w pełni uprawniona jest konstatacja Sądu I Instancji, iż istnieją przekonujące osobowe, jak i nieosobowe źródła dowodowe pozwalające na przypisanie oskarżonej E. K. sprawstwa inkryminowanego jej czynu.

Podstawę prawidłowych ustaleń faktycznych na kanwie niniejszej sprawy stanowiły w głównej mierze zeznania świadków B. Z., D. K., I. K. i G. F., które zostały wsparte obiektywnym źródłem dowodowym w postaci opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej R. K. opartej na niekwestionowanej przez strony dokumentacji medycznej pokrzywdzonej B. Z.. Sąd Odwoławczy nie znajduje podstaw do zakwestionowania waloru wiarygodności powołanych źródeł dowodowych. Tym samym, chybionym jest zarzut apelującej, jakoby Sąd meriti błędnie ustalił, że oskarżona dokonała naruszenia czynności narządów ciała pokrzywdzonej B. Z. (1) na okres powyżej siedmiu dni w wyniku jej popychania, szarpania za ubranie, uderzania furtką w prawe ramię oraz kopnięcia w kostkę boczną podudzia lewego. Bowiem wnikliwa i rzetelna analiza akt przedmiotowej sprawy wskazuje, iż rzeczywiście oskarżona E. K. popełniła inkryminowany czyn. Przede wszystkim nie podważa skutecznie wiarygodności wskazanych powyżej źródeł dowodowych zarzut stawiany przez skarżącą, jakoby wymienieni świadkowie „zmówili się” przeciwko niej i przedstawili przed Sądem I instancji wspólnie ustaloną, w najdrobniejszych szczegółach, wersję zdarzenia z dnia 12 lipca 2012r., co w konsekwencji powinno prowadzić według skarżącej do odmówienia wiarygodności depozycjom tychże świadków. Wskazać bowiem należy, iż Sąd meriti dostrzegł, iż w sprawie zarysowały się dwie, wzajemnie wykluczające się wersje zdarzenia prezentowane przez silnie skonfliktowane strony. Jednak przeprowadzając wnikliwą, wszechstronną i swobodną ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, we wzajemnym ich powiązaniu, poczynił prawidłowe ustalenie, iż to właśnie w wyniku ataku oskarżonej E. K. na pokrzywdzoną B. Z. (1) doznała ona opisanych powyżej obrażeń ciała. W tym miejscu należy wskazać, że Sąd Odwoławczy nie widzi potrzeby powtarzania oceny materiału dowodowego zaprezentowanej przez Sąd I instancji, którą w pełni podziela. Podkreślić jedynie należy, iż oskarżona E. K. w swoich pierwszych wyjaśnieniach sama wskazała, iż między nią a pokrzywdzoną B. Z. (1) doszło do szarpaniny, gdy wyrzucała ją za furtkę. Tym samym ten fragment zdarzenia został ustalony przez Sąd a quo nie tylko na podstawie samych zeznań wskazanych powyżej świadków, zwaśnionych z oskarżoną i dlatego też, według niej zeznających nieprawdę, ale także na podstawie jej własnych wyjaśnień. Ważkie znaczenie dla odmowy wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonej w pozostałej części miała przede wszystkim opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej, której wnioski podziela również Sąd Odwoławczy. Nie można uznać za logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym twierdzenie oskarżonej, jakoby uraz kostki stawu skokowego lewego miał powstać w wyniku uderzania przez pokrzywdzoną w furtkę, co prawidłowo dostrzegł i uzasadnił Sąd I instancji. Dodatkowo okoliczność, iż oskarżona E. K. na etapie całego postępowania prowadzonego w niniejszej sprawie diametralnie zmieniała swoje wyjaśnienia co do przedmiotowego zdarzenia, nie potrafiąc logicznie wytłumaczyć przyczyny takiej zmiany. Słusznie zatem doprowadziła Sąd meriti do uznania takiej postawy oskarżonej za przyjętą linię obrony zmierzającą do uwolnienia się od odpowiedzialności karnej za przypisany jej czyn. Zatem nie ma racji skarżąca, podnosząc, iż Sąd Rejonowy niesłusznie zdeprecjonował w zasadniczej mierze wartość dowodową jej wyjaśnień, złożonych na etapie postępowania sądowego.

W aspekcie powyższych rozważań, stwierdzić należy, iż Sąd meriti rzeczowo i jasno uzasadnił swe stanowisko odnośnie oceny poszczególnych źródeł dowodowych, wskazując na podstawy i zakres przyznania im waloru wiarygodności. Argumentacja zaprezentowana przez Sąd Rejonowy w pisemnych motywach nie narusza w żaden sposób zasady swobodnej oceny dowodów. Bowiem swobodna ocena dowodów nakazuje, aby sąd ocenił znaczenie, moc i wiarygodność materiału dowodowego w sprawie na podstawie wewnętrznego przekonania z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego, nie będąc przy tym związany żadnymi ustawowymi regułami dowodowymi (tak

też SN w wyroku z dnia 08 kwietnia 1997r., IV KKN 58/97, opubl. w Prokuratura i Prawo z 1998r., s.217). W ocenie Sądu Okręgowego rozumowanie przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku spełnia te wymogi, albowiem Sąd I instancji w prawidłowy sposób ocenił zgromadzony w przedmiotowej sprawie materiał dowodowy i dokonał trafnych ustaleń faktycznych.

Zważyć też trzeba, iż Sąd Rejonowy dokonał nie tylko prawidłowych ustaleń faktycznych oraz rzetelnej i wnikliwej oceny zebranych dowodów, ale także właściwie ocenił stopień zawinienia i społecznej szkodliwości czynu inkryminowanego oskarżonej E. K., przyjmując, że nie są one znaczne. Słusznie Sąd Rejonowy uwzględnił postać zamiaru z jakim działała oskarżona. Otóż oskarżona E. K. „sprowokowana” obecnością pokrzywdzonej, kobiety, która rozbiła jej małżeństwo, pod wpływem silnych negatywnych emocji odczuwanych od dłuższego czasu wobec B. Z. (1), a także pod wpływem zachowania samej pokrzywdzonej podjęła nagle decyzję o zrealizowaniu przypisanego jej czynu zabronionego. Zachowanie takie na tle ustalonych, pozostałych okoliczności sprawy zasługuje na łagodniejszą ocenę niż w przypadku działania przemyślanego, gdy sprawca przestępstwo z rozmysłem przygotowuje i dokonuje. Powyższe okoliczności, przy uwzględnieniu pozostałych występujących w sprawie okoliczności przedmiotowo – podmiotowych, uwzględnionych w uzasadnieniu Sądu Rejonowego, prowadzą w ocenie Sądu Okręgowego do wniosku, iż tenże Sąd prawidłowo ustalił, że stopień społecznej szkodliwości czynu inkryminowanego oskarżonej nie jest znaczny. Reasumując powyższe rozważania, stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy nie dopatrywał się w tym zakresie uchybień w rozumowaniu Sądu meriti. W tym stanie rzeczy, podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, iż zważywszy na stopień zawinienia i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej, okoliczności jego popełnienia, postawę, właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia oskarżonej, wysnuć należy przekonanie, że mimo warunkowego umorzenia postępowania będzie ona przestrzegająca porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.

Niezależnie od powyższych rozważań należy podnieść, iż Sąd Okręgowy z urzędu dostrzegł naruszenie przez Sąd I instancji przepisu prawa materialnego tj. art.66 §2 kk. Sąd Rejonowy zastosował bowiem wobec oskarżonej E. K. instytucję warunkowego umorzenia postępowania karnego na okres próby jednego roku w sytuacji - gdy przy trafnie dokonanych ustaleniach faktycznych i prawidłowym przypisaniu oskarżonej popełnienia czynu zabronionego z art. 157 §1 kk - norma art. 66 §2 kk nie zezwalała na takie rozwiązanie. Otóż zgodnie z przywołanym przepisem, warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności. Przestępstwo z art. 157 §1 kk zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Tym bardziej, iż w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione również przesłanki z art. 66 §3 kk. Bowiem pokrzywdzona B. Z. nie pojednała się z oskarżoną E. K. oraz oskarżona nie naprawiła szkody wyrządzonej pokrzywdzonej, ani strony nie uzgodniły sposobu naprawienia szkody.

Stwierdzić jednakże należy, iż dostrzeżona z urzędu obraza prawa materialnego w postaci przepisu art. 66 §2 kk, w sytuacji zaskarżenia wyroku jedynie przez oskarżoną E. K. na jej korzyść i braku skargi apelacyjnej oskarżyciela publicznego na niekorzyść oskarżonej nie pozwoliła Sądowi Odwoławczemu dokonać zmiany zaskarżonego wyroku, czy też jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy. Zgodnie bowiem z art. 434 §1 kpk, statuującym tzw. bezpośredni zakaz reformationis in peius sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Tym bardziej, iż zgodnie z treścią art. 454 §1 kpk sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został niewinny w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie. Do takiego wniosku i takiego przekonania wiedzie również wykładnia przepisu art. 443 kpk. Chodzi tu oczywiście o tzw. pośredni zakaz reformationis in peius obowiązujący w ponownym postępowaniu. Zgodnie bowiem z treścią art. 443 kpk w razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego. Podnieść również trzeba, iż w sprawie nie stwierdzono tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, w przypadku których orzeczenie podlega uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia. W niniejszej sprawie nie mógł mieć zastosowania także przepis art. 440 kpk, bowiem nie pozwala on na „przełamanie” kierunku zaskarżenia, a więc uchylenia wyroku

w przypadku wniesienia apelacji jedynie przez oskarżoną na jej korzyść, nawet w przypadku stwierdzenia rażącej niesprawiedliwości orzeczenia.

Mając powyższe na względzie należało utrzymać zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację oskarżonej E. K. za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie art. 629 kpk w zw. z art. 627 kpk Sąd Odwoławczy zasądził od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej B. Z. (1) kwotę 420 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze, natomiast zwolnił oskarżoną od opłaty za drugą instancję i zwrotu wydatków poniesionych przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym uznając, iż ich uiszczenie byłoby dla niej zbyt uciążliwe ze względu na niskie dochody i trudną sytuację majątkową.